

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Okryżen syd Widin (Bułgaria) w dniu 17 października 2018 r. – „Korporatiwna tyrgowska banka” AD, w upadłości / „Elit Petrol” AD

(Sprawa C-647/18)

(2018/C 455/35)

Język postępowania: bułgarski

Sąd odsyłający

Okryżen syd Widin

Strony w postępowaniu głównym

Strona powodowa w postępowaniu głównym: „Korporatiwna tyrgowska banka” AD

Strona pozwana w postępowaniu głównym: „Elit Petrol” AD

Pytania prejudycjalne

1. (i) Czy chronioną na mocy art. 2 TUE wartość w postaci „państwa prawnego” należy interpretować w ten sposób, że przy przyjmowaniu ustaw w państwie członkowskim krajowy prawodawca ma obowiązek uwzględnić zasady i kryteria prawne charakteryzujące „państwo prawne”, rozwinięte i wskazane w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i w komunikacie Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie nowych ram UE na rzecz umocnienia praworządności, przyjętym w Strasburgu w dniu 11.3.2014 r.?
- (ii) Czy wartość w postaci „państwa prawnego” – chronioną na mocy art. 2 TUE i zasad, na których się ona opiera: zgodności z prawem, pewności prawa, niezależnej i skutecznej kontroli sądowej, wraz z ochroną praw podstawowych i równością przed prawem – należy interpretować w ten sposób, że stoi ona na przeszkodzie przyjęciu uregulowania krajowego takiego jak § 5 przepisów przejściowych i końcowych Zakon za izmeneniye i dopylneniye na Zakon za bankowata nesystojatelnost (ustawy o zmianie i uzupełnieniu ustawy o upadłości banków), w którym w sposób nadzwyczajny uregulowano stosunki społeczne związane z wpisem zabezpieczeń w publicznych rejestrach na rzecz konkretnego podmiotu prawa prywatnego? W tym konkretnym wypadku przepis krajowy z mocą wsteczną stanowi, że wpisane do rejestrów wykreślenia zabezpieczeń, ustanowionych na rzecz banku „KTB” AD, są nieważne, i tworzy niepewność prawną, wskazując, że na uznane za wykreślone zabezpieczenia bank „KTB” AD może się powołać wobec każdej osoby trzeciej na mocy prawa – niezależnie od tego, że zobowiązania, w odniesieniu do których ustanowiono te zabezpieczenia, wygasły[?]
- (iii) Sąd dąży do dokonania wykładni kwestii, czy można bezpośrednio powołać się na, i zastosować, art. 2 TUE w wypadku ustalenia, że sposób, w jaki w krajowym przepisie zawartym w § 5 przepisów przejściowych i końcowych Zakon za izmeneniye i dopylneniye na Zakon za bankowata nesystojatelnost uregulowano z mocą wsteczną skutki prawne wpisów zabezpieczeń w publicznych rejestrach na rzecz „KTB” AD, narusza wartość w postaci „państwa prawnego” i wyżej wskazane zasady, na których opiera się ta wartość?
- (iv) Jakie są kryteria i warunki, które powinien zastosować sąd krajowy, gdy dokonuje wykładni, czy określona w art. 2 TUE wartość w postaci „państwa prawnego” dopuszcza przyjęcie przepisu krajowego takiego jak § 5 przepisów przejściowych i końcowych Zakon za izmeneniye i dopylneniye na Zakon za bankowata nesystojatelnost?
- (v) Czy art. 67 ust. 1 TFUE, zgodnie z którym Unia stanowi przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w poszanowaniu praw podstawowych oraz różnych systemów i tradycji prawnych państw członkowskich, należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniom krajowym ustanawiającym niepewność prawną w obrocie cywilnym i gospodarczym oraz uregulowaniom przesądzającym o wyniku zawisłych sporów prawnych?

2. (i) Sąd dąży do ustalenia, czy mające zastosowanie przepisy zawarte w art. 7 ust. 2 lit. h) i art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848⁽¹⁾ z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego w związku z art. 2 TUE można interpretować systematycznie w związku z prawami podstawowymi określonymi w art. 17 ust. 1, art. 20 i art. 47 ust. 2 karty?
- (ii) Jeśliby przyjąć, że wskazane przepisy prawa Unii należy interpretować w związku z prawami określonymi w karcie, czy dopuszczalne jest stosowanie tych praw w postępowaniu upadłościowym wszczętym w państwie członkowskim, i czy wskazaną w nich ochronę należy interpretować w ten sposób, że stoi ona na przeszkodzie przepisowi krajowemu, w którym w sposób nadzwyczajny uregulowano z mocą wsteczną stosunki społeczne na rzecz konkretnie wskazanego przez prawodawcę wierzyciela upadłości?
- (iii) Czy przepisy zawarte w art. 7 ust. 2 lit. h) i art. 8 rozporządzenia 2015/848 interpretowane w związku z prawami określonymi w art. 17 ust. 1, art. 20 i art. 47 ust. 2 karty wyłączają zastosowanie uregulowania krajowego, w którym retroaktywnie stwierdzono nieważność wpisanych w rejestrach wykreszeń zabezpieczeń przysługujących „KTB” AD, a na „wskrzeszone” na rzecz „KTB”AD zabezpieczenia można ex lege powołać się wobec każdej osoby trzeciej, co skutkuje naruszeniem praw pozostałych wierzycieli i zmianą kolejności zaspokojenia wierzycieli w postępowaniu upadłościowym?
- (iv) Czy art. 7 ust. 2 lit. h) rozporządzenia 2015/848 w związku z prawami określonymi w art. 17 ust. 1, art. 20 i art. 47 ust. 2 karty można interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uwzględnieniu pod warunkiem we wszczętym postępowaniu upadłościowym wierzytelności konkretnie wskazanego przez prawodawcę wierzyciela (banku „KTB” AD), jeśli w chwili ich zgłoszenia wierzytelności tego wierzyciela wygasły w całości w następstwie potrącenia i istnieją zawisłe nierozstrzygnięte spory sądowe dotyczące stwierdzenia nieważności potrąceń? Jeśli warunkiem, pod którym ten sam wierzyciel zgłosił wierzytelności w postępowaniu upadłościowym, jest stwierdzenie przez sąd krajowy nieważności potrąceń, w następstwie których wygasły jego wierzytelności, to czy określone w art. 47 ust. 2 karty prawo do sprawiedliwego procesu sądowego dopuszcza przepis prawodawstwa krajowego, w którym z mocą wsteczną zmieniono przesłanki ważnego dokonania potrąceń, przesądzając w ten sposób z góry o wyniku zawisłych sporów sądowych dotyczących stwierdzenia nieważności potrąceń, odpowiednio o uwzględnieniu wierzytelności w postępowaniu upadłościowym?
- (v) Sąd dąży do dokonania wykładni kwestii, czy można bezpośrednio powołać się na, i zastosować, przepisy zawarte w art. 7 ust. 2 lit. h) i art. 8 rozporządzenia 2015/848 w związku z przepisami zawartymi w art. 17 ust. 1, art. 20 i art. 47 ust. 2 karty, na wypadek ustalenia, że przepisy prawodawstwa krajowego stanowiące podstawę uwzględnienia pod warunkiem wierzytelności przysługującej „KTB” AD lub umożliwiające ziszczenie się warunku, pod którym zgłoszono wierzytelność, są niezgodne z przepisami prawa Unii[?]
3. Czy art. 77 dyrektywy [Parlamentu Europejskiego i Rady] 2014/59/UE⁽²⁾ [z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniającej dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012] należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie zastosowaniu uregulowania krajowego zmieniającego z mocą wsteczną przesłanki dokonania potrącenia wzajemnych wierzytelności i zobowiązań z instytucją kredytową objętą działaniami naprawczymi lub restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją, za pomocą którego to uregulowania krajowego z góry przesądzono o wyniku zawisłych sporów sądowych dotyczących stwierdzenia nieważności potrąceń dokonanych wobec takiej instytucji kredytowej?

⁽¹⁾ Dz.U. 2015, L 141, s. 19.

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012, Dz.U. 2014, L 173, s. 190.